

KE Ejendomsalg
Att. Lars Peter Bang
Fuglesangsvej 30
Postboks 48
3460 Birkerød

Museum Sønderjylland

ARKÆ.

3/11-08

08/2597-8.1.5

Resultat af forundersøgelse af Lundgårdstøften 2 – 8, Frifelt, Tønder Kommune.

Museum Sønderjylland har foretaget en forundersøgelse af planområdet, og har kunnet konstatere, at der ikke findes væsentlige jordfaste fortidsminder på arealet. Den påtænkte arealdisposition bør derfor kunne finde sted uden risiko for at støde på væsentlige jordfaste fortidsminder, som er beskyttet af museumslovens § 27.

Bygherre skal dog være opmærksom på, at hvis der under anlægsarbejdet alligevel påtræffes jordfaste fortidsminder eller andre kulturhistoriske anlæg, skal anlægsarbejdet (jf. museumslovens § 27, lov nr. 473 af 7. juli 2001) omgående indstilles i det omfang, det berører fortidsmindet og Haderslev Museum adviseres.

Det kan oplyses, at skulle denne situation opstå, vil bygherre **ikke** skulle udrede udgifterne til en eventuel arkæologisk undersøgelse.

Museum Sønderjylland går ud fra, at bygherrerådgiver orienterer bygherre om indholdet af dette brev.

Med venlig hilsen

p.m.v.

Mus. Insp
Per Ethelberg
Museum Sønderjylland
Arkæologi Haderslev
Dalgade 7
6100 Haderslev

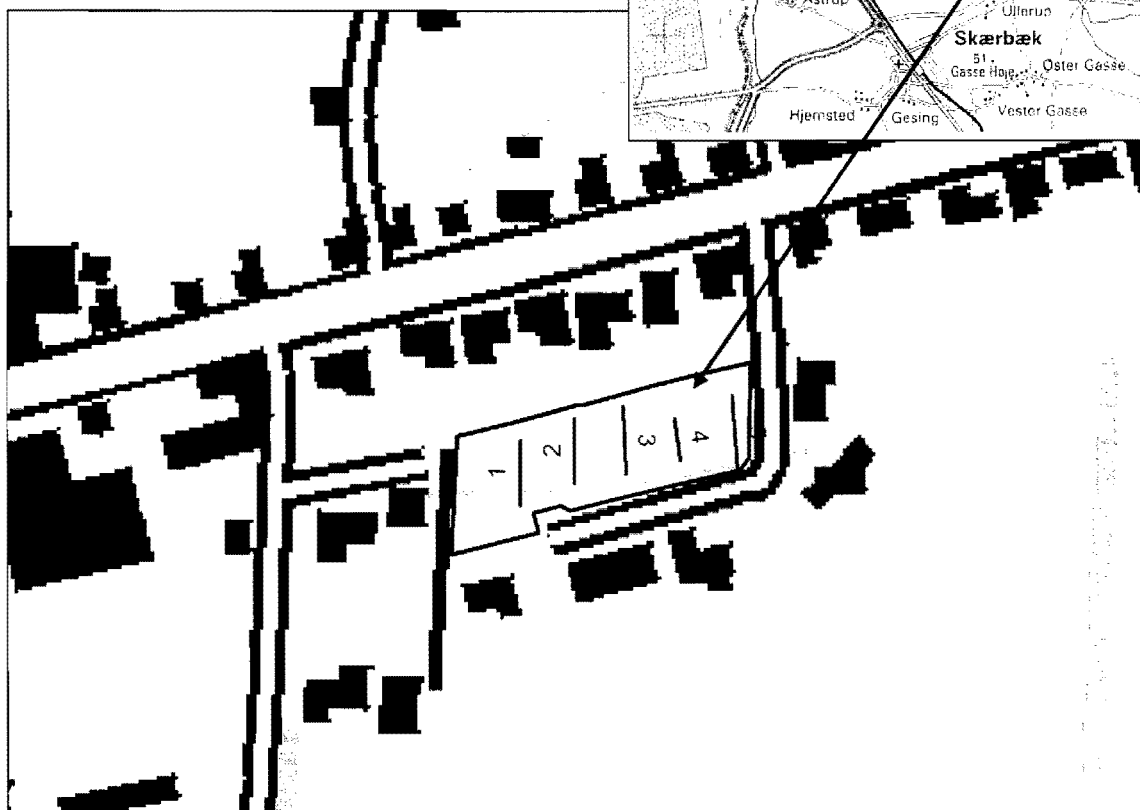
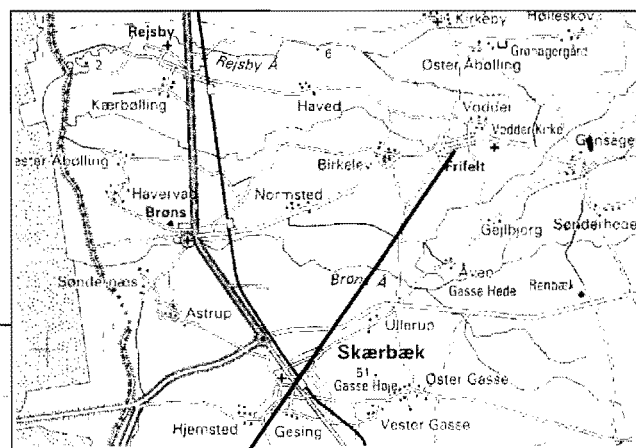

HAM 4880 – Frifelt, Vodder sogn

Arkæologisk forundersøgelse i forbindelse med etablering af 4 nye byggegrunde, Lundgårdstoften 2-8, i Frifelt.

Der blev trukket 5 søgegrøfter, hvori er der i midten af undersøgelses område (søgegrøft 3) fandtes 3 kogestensgruber samt 2 små lerkarsskår (x 1) Yderligere en kogestensgrube fandtes i den vestlige del af undersøgelsesområdet (søgegrøft 1).

Af Silke Eisenschmidt

Data

HAM journalnummer	4880
Museums sagsnummer	HAM 08/2597-8.1.5
Lokalitet	Frifelt
Sogn	Vodder
Sognebeskrivelsesnummer	
Stednummer	210109
Herred	Hviding
Amt/Kommune	Tønder
Kortnummer	1112 I SØ

Resumé

Prøvegravning på ca. 3900 m² i forbindelse med fire nye byggegrunde, Lundegårdstøften 2-8, Frifelt (matr. 268-271, Vodder).

Byggegrundene kommer til at ligge i den sydøstlige del af Frifelt, ca. 1 km vest for den middelalderlige Vodder kirke. Syd for kirken er der registreret urnefund fra førromersk jernalder (Vodder sb. 45-47). Frifelt, som først opstod i løbe af 1900-tallet langs vejkrøds Ribe-Skærbæk (jernbane) og Brøns-Gram, ligger på en velafgrænset bakketunge mellem Nørrebæk og Holbæk. Undersøgelsesareal ligger på det højeste punkt af bakketungen, ca. 23 m DNN. På grund af beliggenhed samt nærheden til jernalderlokaliteter og den middelalderlige kirke vurderede Museet at der var høj risiko for at støde på hidtil ikke registrerede arkæologiske levn.

Over det 100 x 35 m store areal blev der trukket fem søgegrøfter (b. 3 m) med en samlet længde på omkring 120 m. Undergrunden bestod af gul-brunt sand. I den østlige del var undergrunden ret jernholdigt til dels blandet med grå sand, som tyder på vådbund. Tykkelsen af muldlaget var meget forskelligt, mellem 30-50 cm. Specielt den østlige del var desuden ret forstyrret af traktorspor o. a.

I midten af feltet (søgegrøft 3) blev der fundet tre små kogestengruber samt en nedgravet større sten (ca. 90 x 60 cm). I forbindelse med stenen fandtes en lille hårdbrændt randskår, antagelig middelalder eller yngre (x 1). Ved siden af stenen kunne der iagttages en nedgravning med et stykke af en teglsten. Det tyder på, at nedgravningen af stenen er en forholdsvis nyere aktivitet på stedet. Et lille sideskår (x 1) fandtes i nærheden af den nordligste kogestensgrube. Den stammer antageligt fra bronze- eller jernalder. Yderlige en lidt større, men næsten nedpløjet kogestensgrube fandtes i den vestligste søgegrøft.

Kogestensgruber tyder på forhistoriske aktiviteter, antagelig i bronze- eller ældre jernalder, på stedet. Forundersøgelse kunne dog afsløre, at der ikke har ligget en boplads eller gravplads fra forhistorisk tid inden for de fire planlagte byggegrunde. Museet kan derfor frigive arealet til boligbyggeri.

Undersøgelsens data

Undersøgelsen fandt sted i perioden:	31.10.2008
Med deltagelse af:	Arkæolog Silke Eisenschmidt
Gravemaskine:	Entreprenør Arne Andersen, Rejsby. Maskinfører Egon Bladt Hansen
Udgravningen er betalt og udført af:	Museum Sønderjylland -Arkæologi Haderslev, Dalgade 7, 6100 Haderslev
Bygherre:	Tønder Kommune v. KE-Ejendomme, Fuglesangsvej 30, 3460 Birkerød

Målesystem og fixpunkt

Ved opmåling af grøfterne blev anvendt håndholdt GPS, der er målt i kortprojektion UTM 32 (ED 50).

De fem grøfter havde følgende koordinater:

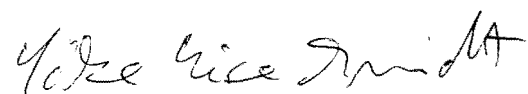
Søgegrøft 1	N	x 489579	y 6118963
	S	x 489579	y 6118940
Søgegrøft 2	N	x 489598	y 6118971
	S	x 489598	y 6118948
Søgegrøft 3	N	x 489615	y 6118975
	S	x 489616	y 6118951
Søgegrøft 4	N	x 489633	y 6118971
	S	x 489635	y 6118956
Søgegrøft 5	N	x 489653	y 6118979
	S	x 489655	y 6118952

Søgegrøft 1: Kogestensgrube, dm. 80 cm, ej snittet (x 489580, y 6118957)

Søgegrøft 3: 3 kogestensgruber, dm. 50 cm, alle ret ens, ej snittet, (x 489615, y 6118974; x 489616, y 6118968; x 489616; 6118961). 1 lille sideskår (x 1) ca. 1,5 m sydvest for den nordligste kogestensgrube i en buet grøft, b. 50 cm. Sten, 90 x 60 cm (x 489618, y 611959), ovenpå sten hårdbrændt randskår (x 1). Ved siden af stenen en aflang grube med teglstensfragment.

Søgegrøfter 2, 4 og 5 var fundtomt.

Haderslev d. 03.11.2008

Dr. phil. Silke Eisenschmidt (Museumsinspektør)

Nummerliste

x 1	ler	1 randskår, hårdt brændt
		1 sideskår, tyndvægget